

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON SUUNNITELMA

Eläinlääkintähuoltoon kuuluvat kunnallisten, ympärivuorokautisten eläinlääkäripalveluiden lisäksi eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan viranomaistehtävät. Tuotantoeläinten ennaltaehkäisevä terveydenhuoltotyö on osa kunnallista eläinlääkintähuoltoa.

Valvontasuunnitelma kattaa nämä osa-alueet. Ruokavirasto julkaisi eläinlääkintähuollon valvontaohjelman vuosille 2026 - 2028 vasta joulukuussa 2025: valvontaohjelma otetaan huomioon valvontasuunnitelmassa osittain, mutta valvontaohjelman myöhäinen julkaisuajankohta vaikeuttaa suunnittelua ja suunnitelmaa täydennetään seuraavina vuosina.

Eläinlääkintähuollon ohjaukseen tulee muutoksia vuonna 2026, kun aluehallintovirastojen tehtävät tältä osin siirtyvät Ruokavirastoon.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki tulee voimaan 1.1.2026. Eläinlääkintähuoltolaki sisältää merkittäviä muutoksia mm. kunnassa annettaviin eläinlääkäripalveluihin. Lain toteuttaminen onkin vuoden 2026 painopiste.

Eläinlääkintähuollon henkilöresurssit ovat pienet ja alttiit häiriötilanteille.

Eläinlääkintähuollossa on koettu aiemmin vakavaa resurssipulaa ja haasteita riittää myös vuodelle 2026. Toiminnassa pyritään panostamaan sijaisten rekrytointiin ja heidän perehdyttämiseensä tehtäviin.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen toimialueella on tarjolla myös yksityisiä eläinlääkäripalveluja; lähinnä pieneläimille ja hevosille. Yksityisiä, erikokoisia pieneläinklinikoita on alueella neljä kappaletta. Lisäksi alueella toimii yksi liikkuva eläinlääkärin vastaanotto. Lähin ympärivuorokautista palvelua pieneläinpotilaille tarjoava yksityinen vastaanotto on Kouvolassa.

[Eläinlääkintähuollon vuosittaiset painopisteet](#)

Ruokavirasto on julkaissut eläinlääkäripalveluita sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan painopisteet. Kuntia koskeva painopiste vuodelle 2026 on varmistaa uuden

eläinlääkintähuoltolain vaatimusten toteutumisen eläinlääkäripalvelujen järjestämisessä. Lisäksi valvontayksiköllä on omia painopisteitä valvontaohjelmakaudelle.

Painopisteitä ja niiden toteutusta kuvaillaan tarkemmin liitteessä 4b.

Eläinlääkäripalvelujen järjestäminen

Järjestettävät eläinlääkäripalvelut

Lappeenrannan seudun ympäristölautakunta on päättänyt 14.10.2025 § 69

eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 9 §:n mukaisesta eläinlääkäripalvelujen

järjestämisvastuun laajuudesta. Järjestämisvastuu sisältää kaikki eläinlääkintähuoltolain 8 §:ssä listatut toimenpiteet:

1. Yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi
2. Kissojen ja koirien tunnistusmerkintä
3. Eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat
4. Rokotus
5. Loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet
6. Suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen
7. Sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta
8. Lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettäville naudoille, sioille, lampaille, vuohille ja poroille
9. Kastraatio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle
10. Sairaana eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin

11. Sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juoksutusmahaleikkaus
12. Perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitettulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon
13. Synnytysapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus
14. Eläimen lopetus

Lisäksi Lappeenrannan seudun ympäristötoimen eläinlääkintähuolto voi järjestää eläinlääkintähuoltolain 17 § mukaisia täydentäviä palveluita käytössä olevien resurssien, vastaanoton varustetason ja eläinlääkärin perustutkinnon antamien rajojen sisällä sekä päivystys- että virka-aikana, jos se kyseiselle potilaalle on tapauksessa tarkoituksenmukaista. Eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 17 §:n mukaisina täydentävinä palveluina voidaan tarjota

1. Kuvantamistutkimus tilanteissa, joissa eläimen asianmukainen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi sitä edellyttää.
2. Leikkaushoito henkeä uhkaavissa hätätilanteissa, kuten esim. keisarinleikkaus koirille.
3. Perustasoinen sairauden hoito myös muille kuin tuotantoeläimille sekä leikkaushoito myös muissa kuin henkeä uhkaavissa tilanteissa silloin, kun leikkauksen suorittaminen ei vaadi erikoistason osaamista. Tällainen on esimerkiksi koiran sterilisaatioleikkaus.
4. Hevosten ja koirien kuvantamalla tehdyt tiineystarkastukset

Palveluita tuotetaan rajatusti yksityisiä palveluja täydentävänä.

[Palveluiden järjestämistapa](#)

Eläinlääkäripalvelujen järjestämistä varten valvontayksikön toimialueella on seitsemän praktikkoeläinlääkäriä ja vastaanottoavustaja. Lappeenrannan seudun ympäristötoimen

toiminta-alueella voidaan olemassa olevin resurssein järjestää lain edellyttämät eläinlääkäripalvelut. Virka-aikaan peruseläinlääkintää vaativampaa hoitoa tarvitsevia pieneläin- ja hevospotilaita on mahdollista ohjata eteenpäin alueen ja sen ulkopuolisille yksityisklinikoille.

Lappeenrannan pieneläinvastaanotolla toimii neljä kunnaneläinlääkärinä, joilla on yhteinen ajanvaraus ja jotka jakavat työt omalla alueellaan. Viranhaltijoista yksi on virkavapaalla, hänen tehtäviään on hoidettu sijaisten avulla. Joutsenossa, Luumäellä ja Lemillä on oma ajanvaraus kunnaneläinlääkärille. Joutsenon vastaanotto on ollut suljettuna viranhaltijan virkavapauden ajan kesästä 2025 lähtien.

Aamuisen puhelinajan jälkeen tulevat puhelut ohjautuvat koko toimialueella yhdelle päiväpäivystäjälle, joka hoitaa kiireiset sairastapaukset. Näin muut kunnaneläinlääkärit voivat keskittyä ajanvarauksella tehtäviin töihin ja viranomaistehtäviin.

Virka-aikaan ajanvarausaikana eläinlääkärinajan tilaaminen ja neuvonta maksavat vain normaalin puhelinmaksun. Virka-ajan ulkopuolella puhelut päivystäjälle eläinlääkärille ohjautuvat maksullisen päivystysnumeron kautta.

Omalla alueellaan eläinlääkärit priorisoivat työt kiireellisyyden perusteella. Lappeenrannan seudun ympäristötoimen toiminta-alueella sairaskäynti-, vastaanotto- ja terveydenhuoltokäyntiajat on pystytty järjestämään saatavuussuosituksen mukaisesti.

Valtion kustannuksella hoidettavat viranomaistyöt on pääosin eriytetty valvontaeläinlääkärille ja elintarvikelain mukainen valvonta hygieenikkoeläinlääkärille.

Tuotantoeläinten terveydenhuolto

Kunnan on järjestettävä terveydenhuollon palvelut kotieläimille, joita varten on olemassa valtakunnallinen terveydenhuolto-ohjelma. Tällaisia järjestelmiä ovat nautatiloilla tarkoitettu Naseva ja sikatiloille tarkoitettu Sikava.

Terveydenhuoltopalvelut on Lappeenrannan seudun ympäristötoimen alueella pystytty suorittamaan kattavasti, eli kaikkien terveydenhuolto-ohjelmiin haluavien tilojen kanssa on

tehty terveydenhuoltosopimus ja kaikki karjanomistajien tilaamat terveydenhuoltokäynnit on saatu tehtyä.

Kiireellinen eläinlääkäriapu

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen eläinlääkintähuolto järjestää itse kiireellisen eläinlääkäriavun sekä virka-aikana että virka-ajan ulkopuolella. Pieneläinpäivystyksen osalta erikoishoitoa tarvitsevat potilaat ohjataan ensiavun jälkeen tarvittaessa lähimmille päivystäville pieneläinklinikoille.

Virka-ajan ulkopuolella Lappeenrannan seudun ympäristötoimen alueella on kerrallaan yksi päivystävä eläinlääkäri. Arki-iltaisina ja öisin koko vuoron hoitaa sama praktikko, viikonloppuisin vuoro pääsääntöisesti vaihtuu klo 22 lauantai-iltana. Avustava henkilökunta ei päivystä. Päivystysaikainen puhelinpalvelu on keskitetty: samaan numeroon soittamalla puhelu yhdistyy aina kulloinkin päivystysvuorossa olevalle eläinlääkärille suoraan.

Vastaanotolle kuljetettavissa olevia pieneläinpotilaita hoidetaan kulloinkin päivystysvuorossa olevan eläinlääkärin vastuualueen toimipisteessä, jotka kaikki sijaitsevat päivystysalueen rajojen sisäpuolella. Suureläimet hoidetaan niiden pitopaikoissa, jonne päivystäjä ajaa paikalle.

Päivystysalue kattaa seudullisen yksikön kunnat (Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Taipalsaari, Savitaipale) ja on halkaisijaltaan reilut 100 km. Päivystysalueen koko ja muoto mahdollistaa kotikäynnein hoidettavien potilaiden päivystysaikaisen avun saamisen kohtuullisessa ajassa. Nykyinen päivystysjärjestelmä takaa valtaosalle potilaista avun 6 tunnin, akuuteissa hätätapauksissa 3 h sisällä asiakkaan soitosta. Eläinlääkäri arvioi potilaiden avuntarpeen kiireellisyyden ja priorisoi heidät sen mukaan. Päivystysaikana on myös mahdollista tarvittaessa tehdä yhteistyötä Imatran seudun ympäristötoimen eläinlääkintähuollon kanssa, sillä kaikkien praktikoiden toimenkuviin on kirjattu mahdollisuus pakottavissa tilanteissa tarjota eläinlääkäriapua myös oman toiminta-alueen ulkopuolella. Seudullisten yksiköiden välillä ei kuitenkaan ole vielä asiasta erillistä sopimusta.

Toimitilat ja välineresurssit

Lappeenrannan seudun ympäristötoimella on neljä kunnaneläinlääkäreiden vastaanottoa, joista yksi on useamman eläinlääkärin yhteisvastaanotto ja kolme yhden eläinlääkärin vastaanottoa, joista yksi on ollut suljettu viranhaltijan virkavapauden vuoksi kesästä 2025. Lappeenrannan yhteisvastaanoton tiloja on laajennettu ja tilat ovat toimivat sekä riittävät usealle eläinlääkärille. Tiloissa on murtosuojaus ja henkilöstöllä käytössä hätäpainikkeet. Vastaanoton yhteydessä on asunto päivystäjää ja sijaisia varten. Tiloissa on asialliset sosiaalitulat sekä varustehuolto – ja laboratoriotilat. Sivuvastaanottojen tilat ovat vaatimattomammat, mutta niissäkin ovat riittävät tilat pienimuotoisempaa toimintaa varten.

Jokaisella eläinlääkärillä on kaupungin tarjoamat tietotekniikka- ja puhelinlaitteet. Vastaanotoilla on perusvälineistö. Lappeenrannan yhteisvastaanotolla on röntgenlaitteisto.

Klinikkaohjelmistona on KlinQ-potilasohjelmisto.

Palautteen kerääminen ja valitusten käsittely

Lappeenrannan kaupungilla on käytössä sähköinen palautepalvelu. Tämän järjestelmän ja suorien yhteydenottojen avulla kerätään tietoa asiakastyytyväisyydestä ja palvelujen tavoitettavuudesta. Asiakaskyselyitä on järjestetty v. 2023 ja 2024. Lappeenrannan kaupungin palautejärjestelmän kautta vastaanotettuihin valituksiin ja palautteisiin vastataan saman järjestelmän kautta.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimeen saapuvat praktikkoeläinlääkäreiden toimintaa koskevat asiakasvalitukset tai korvauspyynnöt toimitetaan seutueläinlääkärille. Hän pyytää valituksesta lausunnon ao. eläinlääkäriltä ja antaa itse asiasta sen jälkeen asiantuntijalausunnon. Tarvittaessa lausuntoa voidaan pyytää myös Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnalta.

Toimintasäännössä määritelty viranhaltija tekee päätöksen mahdollisesta korvauksen maksamisesta. Eläinlääkärin muusta toimintaa koskevasta valituksesta ja sen johdosta tehtävistä mahdollisista toimenpiteistä päättää toimintasäännön mukainen viranhaltija.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta

Eläintautivalmius

Varautuminen helposti leviävien eläintautien leviämisen uhkaan on keskeinen osa eläinten terveyden valvontaa. Tautitapausten varhainen havaitseminen, nopeasti käynnistettävät hallintatoimet ja kustannustehokkuus toimenpiteiden valinnassa taudin torjunnan vaarantumatta sekä tarvittavan välineistön nopea saatavuus vaativat runsaasti etukäteissuunnittelua, hankintoja, sopimusten tekoa, tiedon aktiivista jakamista, toimijoiden kouluttamista ja käytännön harjoittelua. Myös muun välttämättömän eläinlääkintähuollon toimiminen ja henkilöresursointi poikkeustilanteessa suunnitellaan etukäteen.

Eläintautien vastustamisen suunnittelu ja toteutus on ensisijaisesti Ruokaviraston tehtävä. Ruokavirasto määrää tarvittaessa Lappeenrannan seudun virkaeläinlääkärit toimimaan eläintautitapauksissa. Yksi kunnaneläinlääkäri ja toinen valvontaeläinlääkäri on nimetty valmiuseläinlääkäreiksi, jotka ovat saaneet lisäkoulutusta helposti leviävien eläintautien vastustustyöhön.

Poikkeustilanteessa tulee turvata välttämättömien eläinlääkintähuollon tehtävien hoito. Valmiuseläinlääkäri suorittaessa Ruokaviraston määräämiä tehtäviä, hoitaa hänen sijaisenaan toimiva eläinlääkäri mahdolliset muut kiireelliset tehtävät. Seutueläinlääkäri määrää sijaiset. Tarvittaessa eläinlääkintähuollon resurssia suunnataan kiireellisimpiin tehtäviin, mikäli esim. eläintautitilanteessa osa praktikoista on poissa praktiikasta. Lappeenrannan seudun ympäristötoimen toiminta-alueella on seitsemän praktikkoeläinlääkäriä, joilla kaikilla on toimivaltuudet koko seudun alueella.

Valmiuseläinlääkärit osallistuvat säännöllisesti valmiuseläinlääkärien täydennyskoulutuksiin, ja osallistuminen mahdollistetaan sijaisjärjestelyin. Lisäksi muutkin kunnan- ja valvontaeläinlääkärit osallistuvat mahdollisuuksien mukaan keskusviranomaisen järjestämiin eläintautivalvonnan ajankohtaisiin koulutus- ja neuvottelutilaisuuksiin.

Eläintautiepäilyt ja – tapaukset ja niistä ilmoittaminen

Epäily tarttuvan eläintaudin esiintymisestä voi syntyä pääsääntöisesti kolmella tavalla: joko tilalla eläimen tai eläinryhmän kliinisten oireiden perusteella, tuotannon tunnuslukujen muutosten perusteella tai näytteen tutkimusten yhteydessä laboratoriossa. Eläinlääkäri

ammattitaidollaan arvioi, onko kyseessä epäily, joka on syytä varmistaa lisätutkimuksilla. Päätöksen siitä, onko kyseessä virallinen eläintautiepäily, tekee Ruokavirasto.

Kunnaneläinlääkäri ilmoittaa vastustettavan eläintaudin epäilystä valvontaeläinlääkärille, seutueläinlääkärille ja tapauksen kiireellisyydestä riippuen tarvittaessa suoraan myös Ruokavirastoon. Valvontaeläinlääkäri on yhteydessä Ruokavirastoon ja sopii tarvittavista toimenpiteistä.

Sellaisista eläintauodeista, joista voi olla vaaraa ihmisen terveydelle, valvontaeläinlääkäri tai kunnaneläinlääkäri ilmoittaa myös terveystalvonnän johtajalle. Terveystalvonnän johtaja ilmoittaa asiasta Etelä-Karjalan hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärielle.

[Pakollinen ja vapaaehtoinen terveystalvonta](#)

Joillekin lakisääteisesti vastustettaville eläintauodeille on erillislainsäädännöllä säädetty terveystalvonnän vähimmäistasosta. Kana-, broileri- ja kalkkunaparvia, uudistuseläimiä tuottavia sikaloita ja keinosiemennyssonneja tai raakamaitoa tuottavia nautojen pitopaikkoja koskee pakollinen salmonellatalvonta. Pitopaikat voivat liittyä vapaaehtoiseen terveystalvontaan lampaiden ja vuohien maedi-visnan, tarhattujen hirvieläinten tuberkuloosin tai kalojen BKD:n varalta.

Terveystalvontaohjelmiin liittyy säännöllinen käynti pitopaikoissa ja näytteenotto tai näytteenoton seuranta. Tilakäyntien tiheys riippuu useimmiten eläintenpidon tarkoituksesta tai pitopaikan eläinten terveystalvonnästä. Pitopaikkojen on erikseen liityttävä vapaaehtoiseen terveystalvontaan Ruokavirastolle lähettämällä ilmoituksella.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi suorittaa pitopaikkojen terveystalvonnästä liittyvät tilakäynnit. Lakisääteisten ohjelmien osalta (muninta- ja kasvatuskanalat) eläinlääkärit ottavat yhteyttä tiloihin, jotka eivät oma-aloitteisesti noudata lain säädöksiä. Tarvittaessa asiasta ilmoitetaan Ruokavirastoon ja Lappeenrannan seudun ympäristötoimen elintarvikevalvontaan.

[Vesiviljelylaitosten terveystalvonta](#)

Vesiviljelylaitosten tarkastukset ja näytteenotto tehdään pääosin riskiperusteisesti. Ruokavirasto toimittaa vuosittain erillisen ohjeen kyseisen vuoden tarkastuksista ja

näytteenotoista. Lappeenrannan seudun ympäristötoimen valvontaeläinlääkäri tekee tarkastukset ja suorittaa tarvittaessa näytteenoton Ruokaviraston määrämällä tavalla.

Tarkastuksen tarkoitus on havainnoida eläimiä ja etsiä tarttuvien kala- ja raputautien oireita. Tarkastukseen kuuluu olennaisesti kirjanpitoon ja laitoksen omavalvonnan kuvaukseen perehtyminen.

Muu eläintautivalvonta

Ruokavirasto pyytää vuosittain eläintauteihin liittyvien seurantanäytteiden ottamista erillisen suunnitelman mukaisesti. Ruokavirasto määrää kunnan virkaeläinlääkärit tarvittaessa näytteenottoon. Lappeenrannan seudun ympäristötoimen virkaeläinlääkärit toimivat mahdollisten Ruokaviraston määräysten mukaisesti asiassa.

Sisämarkkinakauppa, vienti ja tuonti

Sisämarkkinakauppa

Toimijoiden, jotka siirtävät jäsenvaltiosta toiseen tiettyjä eläinlajeja tai tuotteita, on haettava rekisteröintiä tai tuontilupaa Ruokavirastosta.

Ruokavirasto seuraa saapuvia eriä TRACES-järjestelmän avulla ja määrää tarvittaessa kunnaneläinlääkäriä tai valvontaeläinlääkäriä tarkastamaan saapuvat erät.

Kunnaneläinlääkäri voi seurata saapuvia eriä TRACES-järjestelmässä ja tarkastaa eriä myös itse ilman Ruokaviraston kehotusta ja ryhtyä toimenpiteisiin, jos epäilee alueellaan laittomia tuonteja.

Mikäli saapuva erä ei täytä tuonnin ehtoja, yhteistyössä Ruokaviraston kanssa päätetään toimenpiteet.

Laittomasti EU:n alueelta maahantuotujen lemmikkieläinten tai hevosten kohdalla kunnaneläinlääkäri tekee eläimelle Ruokaviraston ohjeiden mukaisen tarkastuksen. Tarkastuksista ja niiden tuloksista kunnaneläinlääkäri toimittaa tiedon Ruokavirastoon.

Sisämarkkinaviennissä toimijan on pyydettävä kunnaneläinlääkäriltä lähetettävien erien tarkastamista. Poikkeuksena ovat erät, joiden vientiin liittyvät tarkastukset ja asiakirjat voi tehdä myös toimija tai muu kuin virkaeläinlääkäri.

Kunnaneläinlääkäri tarkastaa lähetyksen ennen vientiä ja laatii tarkastuksen perusteella kyseisen eläinlajin ja tuotteen tiedot sisältävän terveystodistuksen TRACES - järjestelmässä.

Vienti EU:n ulkopuolisiin maihin

Viejä pyytää kunnaneläinlääkäriltä tarkastusta ja selvittää vientiehdot. Viejän on varmistettava, että viennin kohdemaan vaatimat ehdot viennille täyttyvät. Jos kyseisten eläinten tai tuotteiden viennistä on tehty sopimus kohdemaan ja Suomen tai EU:n välillä, viennissä on noudatettava tämän sopimuksen ehtoja.

Tuonti EU:n ulkopuolelta

Kolmansista maista tuotavat elävät eläimet ja eläinperäiset tuotteet saapuvat Suomeen aina eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen kautta, eivätkä tuodut erät yleensä aiheuta toimenpiteitä alue- tai paikallistasolla. Joissakin tapauksissa tuonnin salliminen edellyttää erityistä jälkivalvontaa määräpaikassa. Lappeenrannan seudun ympäristötoimen alueella toimenpiteitä voivat aiheuttaa myös Venäjältä tulleet kulkukoirat ja epäillyt laittomat lemmikkituonnit.

Epäiltäessä laitonta tuontia tulee kunnaneläinlääkärin tehdä eläimelle eläintautilain mukainen tarkastus. Hallintopäätökset EU:n ulkopuolelta tapahtuvan lemmikkien laittoman tuonnin osalta tekee Ruokavirasto, joka voi määrätä eläimen lopetettavaksi, asetettavaksi karanteeniin tai palautettavaksi.

Eläinten hyvinvoinnin valvonta

Eläinten hyvinvoinnin valvonnalla tarkoitetaan eläinten hyvinvointilain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa eläinsuojelutarkastuksilla. Tarkastuksella kerrotaan asianosaiselle tarkastuksen tavoite, kuvaillaan tarkastuksen kulku sekä mahdolliset jatko-toimenpiteet. Tarkastuksista laaditaan tarkastuskertomus. Jos tarkastuksessa havaitaan, että eläinten hyvinvointilakia tai sen nojalla annettuja säädöksiä

on rikottu, annetaan omistajalle/ eläimen haltijalle eläinten hyvinvointilain mukainen määräys.

Valvontaviranomaisella on oikeus tehdä tarkastus, jos on aihetta epäillä, että eläintä pidetään tai kohdellaan eläinten hyvinvointisäädösten vastaisesti. Ilman epäilyäkin valvontaviranomaisella on oikeus tarkastaa tiettyjä kohteita, mm. ammattimaisesti tai muutoin laajassa mitassa pidettäviä seura- tai harrastuseläimiä, eläinnäyttelyissä tai eläinkilpailuissa.

Eläinsuojelutarkastukset suoritetaan pääsääntöisesti etukäteen ilmoittamatta.

Viranhaltijalla on oikeus tarkastuksen suorittamiseen myös kotirauhan piirissä olevissa tiloissa, mikäli viranhaltijalla on syytä epäillä eläinten hyvinvointilakia tai sen nojalla annettuja säädöksiä rikotun. Tarkastuskäynti uusitaan määräajan jälkeen ja tarkastetaan, että annettuja määräyksiä on noudatettu määräajassa.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen toiminta-alueella eläinten hyvinvointilain sekä sen nojalla annettujen säädösten valvontaa hoitaa pääosin valvontaeläinlääkärit. Kaikilla praktikkoeläinlääkäreillä on myös velvollisuus suorittaa eläinten hyvinvointilain mukaista valvontaa, samoin kuin kunnan terveysuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla.

Eläimistä saatavien sivutuotteiden valvonta

Ruokavirasto laatii vuosittain valtakunnallisen valvontasuunnitelman sivutuotevalvonnan järjestämiseksi. Lappeenrannan seudun ympäristötoimi valvoo hyväksytyjä ja rekisteröityjä laitoksia ja toimijoita Ruokaviraston tekemän valvontasuunnitelman mukaisesti.

Sivutuotteita käytävillä, käsittelevillä, varastoivilla ja hävittävillä laitoksilla ja toimijoilla on oltava toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntä tai rekisteröinti. Virkaeläinlääkärit valvovat toimijoita, jotka käyttävät sivutuotteita erityisiin ruokintatarkoituksiin, kuten luonnonvaraisten eläimien ruokintaan eli haaskatoimintaan. Haaskatoimintaa aloitettaessa on toiminnan aloituksesta tehtävä ilmoitus virkaeläinlääkärille.

Valvontaeläinlääkäri seuraa mautiloilla tapahtuvaa sivutuotteiden mahdollista hävittämistä muun valvonnan yhteydessä sekä vastaanotettujen tietojen tai mahdollisten epäilyjen perusteella.

Eläinlääkintähuollon resurssit v. 2026

TEHTÄVÄT	Työajan käyttö
Eläinlääkäripalvelut <ul style="list-style-type: none"> • terveydenhuoltotyö • sairaskäynnit tiloilla • sairaskäynnit pieneläinvastaanotolla • vastaanottoavustajan tehtävät pieneläinvastaanotolla 	7,9 htv
Eläinten terveyden valvonta <ul style="list-style-type: none"> • pakolliseen terveystarkkailuun kuuluvat käynnit • vapaaehtoiseen terveystarkkailuun kuuluvat käynnit • muu eläinten terveyden valvonta 	0,1 htv
Sivutuotevalvonta <ul style="list-style-type: none"> • haaskavalvonta • sivutuotealan laitosten valvonta 	0,1 htv
Eläinten hyvinvoinnin valvonta <ul style="list-style-type: none"> • ilmoitustensaavien kohteiden valvonta • epäilyyn perustuvat eläinsuojelutarkastukset 	1,8 htv
Hallinnollinen työ ja valvontaa tukeva työ <ul style="list-style-type: none"> • lainsäädäntöön, keskusviranomaisen tiedotteisiin ja ajankohtaiskirjeisiin tutustuminen • toimijoiden neuvonta • kouluttautuminen • kuntayhteistyö ja yhteistoiminnan kehittäminen • omat www-sivut, tiedottaminen • sisäiset ja ulkoiset palaverit • esimiestyö ja toiminnan kehittäminen (eläinlääkäripalvelujen osalta sisältyy kohtaan "eläinlääkäripalvelut")	1,2 htv

YHTEENSÄ *	11,5 htv

*Elintarvikevalvontaan käytettävä resurssi on huomioitu elintarvikevalvonnan toimialakohtaisessa osiossa.

Laskennallisesti tarve eläinlääkintähuollon osalta on n. 11,5 henkilötyövuotta. Tätä edellyttää myös velvoite ympärivuorokautisesta päivystyksestä seitsemän eläinlääkärin päivystysringissä. Eläinlääkintähuollossa on käytettävissä kaikkineen sijaiset mukaan laskien tämä resurssi, mikäli sijaisia on riittävästi saatavilla. Etenkin pidempiaikaisiin sijaisuuksiin on haastavaa löytää tekijöitä.

Eläinlääkäripraktiikan tarvetta hieman vähentävät yksityiset toimijat alueella, pieneläinpotilaita on mahdollista ohjata yksityisille vastaanotoille. Pieneläinpraktiikan vaatimukset ovat koko ajan nousseet, mikä kuormittaa sekä kunnallista että yksityistä praktiikkaa. Ympärivuorokautinen päivystysvelvoite koskettaa myös pieneläinpraktiikkaa.